

"EDINOST"

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo urodništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije se proste poštuje.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinstvo je moč“.

Po delegacijah.

Kakor smo rekli nedavno temu, tako meni tudi zagrebški „Obzor“: ministra Goluchovski in Kallay smeta biti popolnoma zadovoljna. Mi pa bi dostavili še, da v krog te zadovoljnosti treba še pritegniti mogočno časopisje nemško in v skupini teh zadovoljnih činiteljev izražena je smér naši vnanji politiki. Popolno označenje te vnanje politike po dobimo še le, ako povdarjamo, da so se razprave v ogerski delegaciji vršile — brez razprave, to je: velemožni delegatje ogrski bili so v globino svoje duše zadovoljni z vsem, kar je storil njegova ekscelencija minister Goluchovski, kar je govoril sedaj in kar je obetal za bodočnost. Madjari so torej najzadovoljnejši v krogu zadovoljnih. Blagor njim!

Toda „Obzor“ povprašuje po vsej pravici: ali je tudi prebivalstvo monarhije avstro-ogerske tako zadovoljno z našo vnanjo politiko, kakor sti se pokazali zadovoljni avstrijska in še bolj ogerska delegacija. Poizvedovaje po vzrokih tem nesoglasju med delegacijama in ogromno večino prebivalstva, dotaknil se je omenjeni list vprašanja, kojemu se v nas obrača vse premalo pozornosti. To vprašanje je — način, kakor so sestavljene delegacije. Se vé, ako bi bilo v nas izvedeno parlamentarno načelo do skrajnih posledic svojih, ako bi bili mi ustavna država po duhu in ne samo po videzu, imele bi tudi naše delegacije drugo lice. Kakor sta parlamenta to- in onkraj Litve zgolj produkt krivičnih volilnih redov, oziroma onega sistema, kojega je bil nesrečni tujec Beust zasnoval na načelu gospodstva Nemcev na tej strani, Madjarov pa na oni strani, tako tudi delegacije — ker so le odsev sestave obeh parlamentov — ne morejo biti zrcalo, v kojem bi nam odsevalo resnično javno menenje.

Poglejmo le v avstrijsko delegacijo! No, saj smo rekli še pred par dnevi, da je naša delegacija sestavljena tako, da je vsaki, še tako opravičeni, in če tudi vsemi mogočimi dokazi opremljeni opozicijski vsklik le — glas uplijočega v puščavi. In povdarili smo zajedno, da vsi opozicijski zaleti ne morejo imeti za sedaj nikake praktične vrednosti,

PODLISTEK.

Máričina snubača.

Povest. — Spisal O. K. Srčan.
(Dalje).

VI.

Kmalu je bilo očitno, da je Zaljan lagal Márici, kajti vrnil se je že z mnogim denarjem, ki ga je dobil za svoje posestvo na Koroškem.

V takih dogodkih je prišel junij leta 1866. V Mirnem so bili nekateri bogatejši kmetje in posestniki naročeni na slovenski časopis, katerega je pri kozarcu vina v jedini vaški krčmi pri „Zlatorogu“ običajno čital jeden na glas, drugi so pa poslušali verno.

V tem letu se je veliko govorilo o bodoči vojni z Lahji in Prusi.

Zares je počil glas, da se že zbira v Avstriji vojska.

Tudi Milan je čital to vest v časopisu, in tedaj mu je šinila v glavo misel: „Kaj, ko bi šel tudi jaz kakor dobrovoljec v vojsko?“

In ta misel ga ni zapustila.

Bolelo ga je, ko je videl, kako se njegove

razun one, da uplivajo kolikor toliko na politiško vzgojo javnosti in da zlasti naši slovanski javnosti odpirajo oči.

V avstrijski delegaciji sploh ne bi mogli govoriti o kaki opoziciji, ako ne bi bilo v njej par Čehov. Ali tudi gledé na to malo in osamljeno krdelece opaža prav dobro „Obzor“: da se češka delegacija utaplja v avstrijski.

O ogerski delegaciji pa pravi omenjeni list: „V ogersko-hrvatski delegaciji ni one jednakosti, kakoršna bi morala biti in ki je jedna temeljnih toček našega narodnega programa. V morju ogerskih delegatov uprav zginevajo hrvatski delegatje, tako, da bi bili poslednji, ako bi tudi prišlo do nesoglasja, popolnoma majorizirani. Poleg tega je sistem tak, da v ogersko-hrvatski delegaciji niso zastopani nazori večine hrvatskega prebivalstva, in bi isti sploh težko prišli do izraza. In kje so Srbi, kje Romuni, kje Slovaki?! Vse te narodnosti niso zastopane v ogersko-hrvatski delegaciji. In to je gotovo, ako bi bile zastopane, da ne bi odobravale brezpogojno politike, ki jo tira monarhija.“

To isto velja tudi za našo delegacijo. Tudi v tej so slovanske narodnosti zastopane tako neznatno, da njih delegatje nikakor ne morejo priti do veljave, kakoršna bi bila primerna številnemu razmerju po narodnosti.

Prav ima „Obzor“, ko pravi, da so delegacije brezpogojno odobrile politiko Goluchowskega in Kallayja le vsled dejstva, ker Češka in Hrvatska nisti posebno zastopani v delegacijah kakor državi, in ker nimati besede kakor državi. Res je, da vsled dejstva, da v delegacijah ni izražena enakost (pariteta) Češke in Hrvatske, nimata ta dva naroda primerne upliva na vnanjo politiko. Vendar pa treba še pripomniti, da avstrijsko slovanstvo v svoji ukupnosti ni primerno zastopano v delegacijah. Posledica temu je seveda ta, da se vsa vnanja politika urejuje tako, kakor da v tej državi Slovanov niti ni in kakor da je avstro-ogerska monarhija jednotno narodna nemško-madjarska država. Ne, s tem še ni povedano dovolj, ako rečemo, da se Slovani ne upoštevajo o določanju naše vnanje politike, ampak povdariti treba tudi, da ista politika poštevja kjer le more in kolikor le more madjarsko — občutljivost.

najlepše nade razprševajo v — prazen nič. Bal se je trenutka, ko bo videl ljubljeno Márico — ženo družega. . . A zopet je pomislil. In zakaj da bi se prav on odrekel Márici, ko vendar ve, da ga ljubi, in zakaj naj bi se ne odrekel. Zaljan, kojega mrzi njeno srce? Zakaj bi se moral baš on odreči svoji goreči ljubavi, ko vé, da zadá s tem i Márici skelečo srčno rano, ki se jej morda ne zaceli nikdar! Saj vé, da bo Márica trpela po zgubi njega, kajti ona ga ljubi, nje duša, nje srce pripada njemu. Ali ni on tisti, po čemer hrepeni vse njeno bitje. In sedaj prihaja Zaljan, kojega Márica ne ljubi, za katerega nima niti iskricice dobrohotnosti, in hoče, da bi jo prepustil njemu! . . . In kako naj si pomaga! . . . Mar mu preostaja kaj družega, nego proč od tod! . . . Mej gromenjem topov, mej streljanjem pušek se morda umiri to razburjeno, obupano srce! . . .

Povedal je svoj naklep očetu in Zorislavi. Oba sta mu sprva silno pobijala to misel, a ko je stari Krivec spoznal, da se Milan noče oženiti z drugo razen z Márico, mu je naposled dovolil s težkim srcem iti v vojno.

S tem je raztolmačeno dejstvo, sicer nerazumljivo, da delegaciji po večini slovanske države brezpogojno odobrujeta vnanjo politiko, prikrojeno po madjarskem ukusu. To dejstvo je, kakor gori povedano, posledica dejstva, da tudi delegaciji, kakor produkt sestave sedanjih parlamentov, nisti izraz resničnega javnega menenja. Tako stojé stvari. V očigled temu stanju stvari opaža „Obzor“ prav umestno:

„Na žalost kakor da Evropa nima ni časa ni volje, da bi uvaževala to. Od todi prihaja, da se povdarja po vsem evropskem novinstvu, kakor da je, izvzemši Čeha, v monarhiji vse zadovoljno se sedanjo vnanjo politiko Avstro-Ogerske. A če bi resno poštevati vsaj opozicijo čeških delegatov, govoriti bi morali nekoliko previdneje o namišljeno soglasnem odobrovanju, s kojim se more hvaliti grof Goluchowski. V prvo predstavljajo češki delegatje številen narod, odličen toliko po svojem bogastvu, kolikor po svoji kulturi; v drugi pa govore oni v obče se slovanskega stališča. Ti dve okolnosti sti jako važni in sti v dokaz, kako so v monarhiji močni tudi oni činitelji, ki ne odobrujejo brezpogojno politike grofa Goluchowskega, kakor jo je odobril v svojem poročilu madjarski delegat Falk. A zakaj jo je poslednji odobril tako brezpogojno? Mi mislimo, da se odgovor na to vprašanje nahaja v govoru, ki ga je izustil poljski delegat Zaleski. Ta delegat sicer ni bil taktičen, ali bil je jako odkritosrčen, ko je povdarjal, da je grof Goluchowski Poljak. Le vsled tega, ker je Poljak, moglo je dobiti njegovo poročilo toli soglasujočo parafrazo v poročilu češkega delegata Falka. Nadaljevala se bode torej, ob odobrovanju zakonitih zastopov monarhije, politika, koje ne odobruje večina prebivalstva. In ta fikcija bode mogoča in bode trajala, dokler bode trajal sedanji sistem, namreč: dokler ne bode zadovoljeno narodnim in državnim težnjam Češke in Hrvatske.“

Potem pripominja še „Obzor“, da se je samozavesti in — če tudi le relativni — svobodi naroda češkega vendar posrečilo, da je dosegel vsaj toliko, da more vsaj povzdigovati svoj glas v delegacijah ter da more voditi tako narodno politiko, da morajo računati z njim tudi oni, ki so mu nasprotni. Ako Češka tudi ne more uplivati na vnanjo politiko,

Vendar Milan ni šel takoj od hiše. Hotel se je posloviti od Marice.

Želja se mu je izpolnila kmalu. V mraku je srečal Márico. Bila je na bližnjem holmcu, kjer je stala kapelica Matere božje.

Izvedši Márica o Milanovem sklepu jela je ihteti britko in prositi, naj ostane. Kaj počme revica brez njega, saj se je vse njeno bistvo ovijalo okolo njega kakor šibka rastlina ob krepki kol. A tudi Máričina prošnja ga ni ganila.

Ko je Márica videla, da so zastonj vse njene prošnje, se ga je oklenila in rekla: „Ker vidim, da trdovratno vztrajaš pri svojem sklepu, te moram pustiti. Vendar vedi, da te bode ljubila tvoja Márica, tudi ko bodeš daleč tam v tujini!“

Še jeden poljub in razšla sta se.

Že drugi dan je povezal Milan vse potrebne reči skupaj ter se poslovil od očeta in jokajoče sestre.

Prišedši v mesto, se je vpisal takoj med dobrovoljce in že drugi dan je odkorakal z novimi tovariši proti jugu.

(Pride še).

pa vsaj oglašja se lahko se svojimi nazori. Hrvatska pa je še veliko na slabšem v tem pogledu. Hrvatska niti ne obstoji v zmislu sedanega sistema; zato pa tudi ni zastopana v ogersko-hrvatski delegaciji. Kajti oni, ki jo zastopajo v Budimpešti, niso možje, ki tirajo, kakor češki prvaki, na r o d n o politiko, torej tudi ne govore v imenu Hrvatske. Službena politika v Hrvatski ni narodna, vsled česar poslednja ne more niti v najblažji formi izjavljati, kako misli o vnanji politiki.

Povsem osnovanim opazkam „Obzora“ bilo bi pridodati, da tudi v vsej Cisilaviji službena politika ni — narodna politika, v kolikor bi se namreč moralo upoštevati mišljenje in čustvovanje slovanskega prebivalstva. Res je, in mi želimo le, da se čim preje uresničijo narodne in državno-pravne želje Čehov in Hrvatov, ker le tem potom prideta ta dva naroda do primerne upliva na vnanjo politiko vkupne monarhije.

Kraj vse velike važnosti Čehov in Hrvatov pa ne smemo pustiti izpred oči vprašanje, kako zagotoviti tak upliv tudi ostalemu slovanstvu monarhije, zlasti Slovanom na jugu tedržavne polovice? V ta namen pa ne vidimo druge poti pred seboj kakor odpravo krivičnega državnozbornskega volilnega reda, oziroma uvedbo splošne in jednake in na vse strani povsem svobodne volitve. Le tako moremo v Avstriji priti do res „ljudskega“ parlamenta — do parlamenta, v kojem bodo odsevali resnični odnošaji države. Iz takega, na mišljenju javnosti temelječega parlamenta, bodo prihajale tudi drugačne delegacije, in take predručajne delegacije bi tudi drugače sodile o sedanji nemško-madžarsko-poljski politiki.

Res je torej, da v nas službena politika ni „narodna“; na tem pa so po velikim delu krivi volilni redi za naš osrednji parlament.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 25. junija 1896.

Ali se pripravljamo?! Pišejo nam: Pravo naslado čital sem Vaš članek, priobčen nedavno temu pod tem naslovom. Završivši čitanje pa mi je bilo milo pri srcu, kajti živo mi je stopilo pred oči, kako bi moralo biti med nami in kako v resnici je. Človek bi res mislil, da so Slovenci utaknili glavo v vrečo — kdo se meni v nas o bodočnosti?! Vse se peha in pobija radi raznih malenkostnih vprašanj, koje smemo označiti po vsej pravici kakor jednodnevne mušice. Kdo se zmeni v nas za kardinalno točko vseh naših taborov? Kdo uvažuje resnico, da le po združenju vseh Slovencev v jedno administrativno celoto bi se usposobili za pravo narodno življenje?! Vse to so postale našim možem utopije, sanjarstva. Hudo je izreči to besedo, in vendar sedanja mehkužnost v slovenskem razumništvu napravlja na vsacega razsodnega in potrebe naroda dobro poznavajočega človeka utis, kakor da je naše razumništv o jelo degenerirati in da dan na dan zgublja sposobnost za vodstvo naroda, tako vodstvo namreč: ki ve, kaj hoče, ki nikdar ni za las ne odstopa od tega, kar hoče, in ki tudi kaže vsakomur, kaj hoče. Boja in bojevitosti je pač mnogo med nami, toda le za — malenkosti; zadovoljni smo, ako smo se svojo „odločnostjo“ zadovoljili svoji dragi osebeci. Postali smo grozno subjektivni. A kdor je subjektiven, ta je tudi malenkosten. V malenkostih smo postali velikani, v velikih stvareh pa — pritlikavci. Strašno nas zanimiva, kako živi ta ali oni slovenski „liberalec“, ali pa koji siromašni kapelan na deželi, nikdo pa ne graja ni „liberalca“, ni kapelana, četudi jeden ni drugi uima zmisla za narodni naš program, ki ga nam je ustvarila prejšnja generacija naših voditeljev. Kdo se zmeni v nas, da ponovimo, na kar smo namignili že poprej, za idejo združenja slovenskih pokrajin v jedno upravno celoto? Nikdo. In kjer ni zanimanja, tudi dela ne more biti, oziroma pripravljajna za oni trenutek, ko utegne postati izvedljiva ta ideja! Idejalizem je prišel ob ceno dandanes; tudi v narodnem gibanju ni več tistega idejalnega poleta od nekdanj. Redki so oni, ki so ostali zvesti stari šoli narodnih idejalov. Nikdo se ne izpostavlja rad zasmehu. Tem hvalevrednejše je od Vas, da niste izgubili vere do narodnih idejalov — da gojite vero v preobrat v

naši državi v takem zmislu, da se vendar enkrat uresniči to, kar so postavili na narodni program naši predniki, dobro vedoči, da je to jedina pot do narodnega življenja v Slovenih. Da nismo taki, kakorsni, žal, smo, ne minil bi nijeden dan, da ne bi naše časopisje, da ne bi govorniki na shodih učili ljudstva o velikih in končnih naših ciljih, da ne bi pripovedovali ljudstvu o velikanskih dobrotah, kojih bi bili deležni, ako bi bili sami gospodarji na svoji zemlji, ako bi si, združeni v jedno celoto, sami urejali svoje potrebe. Nепrestano bi morali, besedo in pismom, skrbeti za to, da ni za trenutek ne obledi ta ideja, ampak da ostane sveža in plamteča v srcih zavednih in da se polagoma razširi v srca vsega naroda. Tako bi moralo biti; v resnici pa je tako, da niti mej ne poznamo svojih pokrajin, da niti ukupno slovensko razumništv o ne ve prav natančno, do kje prav sega naša last in po takem: do kje segajo naše dolžnosti ob periferiji na severu in na jugu. Vidite, jaz menim celó to, da bi morali imeti popolen zemljevid vse Slovenije, a ob periferiji bi morali biti natančno načrtani narodnostni odnošaji. Ta zemljevid naj bi se priobčeval bodisi tudi vsako leto na platnicah knjig družbe sv. Mohorja, da bi tako narod jel vsaj spoznavati svojo — lastno domovino. Ko bode videl in spoznaval, do kje sega in trpi rod njegove krvi, jel se bode zanimati za one kraje in polagoma se mu zabudi tudi čut vzajemnosti. Tako bi polagoma ustvarili vsaj idealno in moralno Slovenijo. A narod, ki je v vseh svojih slojih zavzet za koju vzvišeno idejo, usposobljen je tudi za delo v uresničenje te ideje. Tako soglašanje vsega naroda v idejah mora slednjic imponovati tudi nasprotniku.

Vem, da bode odgovor na ta moja „najvna“ izvajanja le — pomilovalen posmeh. No, to me ne plaši, kar tudi ne sme oplašiti Vas. Idejalom naroda moramo ostati zvesti, dokler gojimo vero v bodočnost naroda. Kdor pa veruje v bodočnost naroda, ta mora tudi pripravljati narod za bodočo potrebo. Ako nočejo drugi, pa dajte in vrite Vi tem pridneje to veliko dolžnost. Slednjic se vam ne bodo smejali več, ampak sledili vam bodo, ko se spomnijo, da medsebojni prepir ni vrhni in končni cilj naroda slovenskega! Bodite dosledni!

Trgovinska zbornica v Zagrebu in milenij. Ogorsko ministerstvo trgovine je doposlalo trgovinski zbornici v Zagrebu poziv, da bi le-ta priredila poseben vlak na milenijsko razstavo. Predsedništvo in odbor sta storila vse mogoče, da bi zbornica ugodila želji — Madjarov. Tajnik Krešič je v dotični seji povdarjal še posebno, da bi vsacega pojedinca stala pot v Budimpešto in hrua in stan za dva dni le 8 gld.

Jako srečno je polemizoval proti predlogu predsedništva člen zbornice Kovačić. Rekel je po priliki: Trgovina je po vsem svetu internacijonalna, ta slavnost pa ni internacijonalna; istotako milenijska razstava ni svetovna razstava. Tu slave samo Madjari svojo tisočletnico, to je torej proslava jedne same narodnosti. Ako bi bila to svetovna razstava, bil bi govornik prvi za to, da se pojde, tako pa ne more odobriti predloga predsedništva, ker to ni ogerska, ni internacijonalna, ampak le madjarska razstava. Na tej razstavi nimajo Hrvati nikacega posla, tem manje, ko se hrvatska trgovina in promet uničujeta prav od strani onih in istih Madjarov, ki nas sedaj vabijo na razstavo.

Istotako odločno je pobijal predlog predsedništva obrtnik Zlatarić, rekši, da obrtniki sedaj niti o praznikih ne morejo jesti košček mesa. Tako žalostno je stanje obrtnikov. Kake so naše reke? Zanemarjene, zasute in vsled tega strada tudi obrtnik. Kdo je kriv na tem, ako ne oni, ki sedaj slave milenijske svečanosti?! Lahko je vam, vi sedite tu in ne boli vas glava, kaj bode jutri, ali glejte nas, siromašne obrtnike, ki moramo sejati turščico, ako nočemo poginiti od glada. Tako nizko je pal naš obrtnik. A kdo je kriv na vsem tem? To ve dobro tudi slavna zbornica. Ves svet gleda sedaj na nas in pričakuje, kako zaključimo: ali se sami proglasimo podrepicami, ali pokažemo vsakomur, da smo ljudje. Jaz sem za to poslednje in zato sem proti vsakemu izletu.

O glasovanju izjavilo se je za predlog predsedništva, to je za izlet v Budimpešto, 12 sveto-

valcev, proti pa 19. Predlog je torej pal. Ta sklep je vzbudil živo zadovoljstvo med vsemi onimi, ki imajo še kaj zmisla za ugled in samostojnost naroda hrvatskega. „Hrvatska domovina“ piše: Hvala onim, ki so znali postaviti svoj interes za narodno stvar! Dá, hvala jim!

Konzistorij. Včerajšnje vesti iz Rima javljajo: Jutri bode papež obdrževal svečan konzistorij, na kojem sprejmejo kardinalski klobuk nadškofje iz Lvova, Solnograda, Valadolida in Bourges a. Tej svečanosti bodo prisostvovali prelatje, diplomatje in mnogo členov visokega plemstva od vseh krajev sveta. Neposredno po javnem bode pa tajni konzistorij, na kojem bode prekonizovanih 16 novih škofov. Med temi je tudi škof tržaško-koperski Andrej Šterk.

Novim papeževim nuncijem na Dunaju je imenovan nadškof monsignore Taliani. Novemu nunciju je sedaj 58 let; izšel je iz kmečke rodovine.

Homatije na Vztoku. Vesti s Krete so še vedno jako vznemirljive in tudi v Armeniji jelo je zopet vreti. Število uprskih se Druzov (v Mali Aziji) znaša po turških virih 7000 do 8000 mož. Za udušenje ustaje poslala je turška vlada tjakaj 25 bataljonov redifov (domobrancev), štirje maloazijski bataljoni se že mobilizujejo. Poleg teh je odšlo v Malo Azijo 5 eskadron konjice in 4 baterije topništva. Govorilo se je tudi, da se je udala posadka v Suveidi, toda ta vest še ni potrjena. Poročila pa priznavajo, da je v nevarnosti tudi posadka v Kanavatu. Ako ne pride kmalu pomoč, bode zgubljena. Med padlimi turškimi vojaki so tudi trije štabni častniki.

Tako govore dejstva. Drugače pa turški velikaši; le-ti trde, da bi bili že davno udušili ustajo na vseh straneh, v Mali Aziji, na Kreti in v Macedonji, a da sultan noče privoiti v skrajna sredstva.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški bode imel jutri večer svojo XIV. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu je proračun mestne uprave za leto 1897.

Proračun tržaške uprave. V jutrajšnji seji našega mestnega sveta pride v razpravo proračun za leto 1897. Ta proračun kaže, kakor obično, tudi letos lep primanjkljaj. Mestni magistrat je proračunil:

Rednih stroškov	3,075.880 gld.
„ dohodkov	2,960.160 „
primanjkljaja torej	115.620 gld.
izrednih stroškov	243.020 gld.
„ dohodkov	8.850 „
primanjkljaja torej	234.170 gld.

Skupni primanjkljaj iznaša 349.890 gld. To je že lepa svota, katere — ni, a finančni odsek je v svojem proračunu ta primanjkljaj še povišal za par desetisočakov. Finančni odsek je proračunil:

Rednih stroškov	3,081.780 gld.
„ dohodkov	2,960.160 „
primanjkuje torej	121.620 gld.
izrednih stroškov	259.720 gld.
„ dohodkov	8.850 „

skupnega primanjkljaja . . 372.490 gld.

Kje vzeti ta denar? No, finančni odsek tudi v očigled temu kritičnemu vprašanju ni prišel v zadrego, ampak pripravil je par lepih nasvetov, katere predloži jutri mestnemu svetu. V prvi vrsti nasvetuje zopet, da naj občina znova prosi vlado, da bi ista dovolila občini pobirati še nadalje občinske doklade na polni državni užitninski davek. V drugi vrsti naj mestna delegacija poskrbi občini za leto 1897. kredit v conto-correntu do zneska 600.000 gld. Slednjic nasvetuje, da naj se o d k l o n i zahteva vlade gledé znižanja občinskega davka na vino, pivo, meso itd. Vlada je namreč zahtevala, da se zniža: 1.) užitnina na vino za 20%; 2.) na mošt od 250% na 220%; 3.) na pivo za 100%; 4.) za klavno živino (volí) do 400 kg. od 140% na 100% in 5.) znižanje doklade na užitninski davek za okolico od 150% na 100%.

Finančni odsek trdi v svojih predlogih, da se je ljudstvo že privadilo (!) dosedanjim dokladam na užitninski davek in da bi vsled znižanja istih konsumentje ne imeli nikakoršnega do-

bička, pač pa prodajalci, kajti cene raznih predmetov ostale bi povsem nespremenjene. (O položaju naših okoličanov v mestni občini tržaški namerujemo spregovoriti te dni. Za danes bi pa prosili one okoličane, ki vedno govore o velikih dobrotah, kojih so deležni v občini tržaški, naj si le malo ogledajo gori navedene številke! Morda je še taci med njimi, koje utegnejo spametovati take številke. Op. ur.)

„Zasluzni možje“. Ne moremo si kaj, da ne bi posneli po današnjem „Il Piccolo“ imena onih mož, ki so se posebno odlikovali v pripravah za slovesen vsprejem novega rojanskega župnika don Jurizze in se trudili, da je izpala razsvetljava takó sijajno. Greh bi bil zamolčati take zasluge, sosebno, ko jih je vrli „Il Piccolo“ že razobesil na veliki zvon. Naj torej spoznajo i č. naši čitatelji imena teh velezaslužnih mož. Evo jih: Francesco Pertot, gostilničar „Alla scarpa“; Ant. Scherl (Škrli), Stefano Sniderich (Znidaršič), Giacomo Chersevani (Krševani), Giovanni Lesgnac (Lešnjak) in N. Brandolin, izdelovalec umetnih ognjev. Ti so z Grete; odličnjaki iz Rojana pa so: Francesco Sinigoi, Edoardo Motschnig (Močnik), Giuseppe Ferluga in Filippo Piscanez (Piščanec).

Kakor vidite, sama „puro sangue“. Imena zvene sicer nekoliko po slovenski, pa to nič ne dé.

Razprava proti uredniku Jakiću. Niso pogoste razprave, ki bi vzbujale toliko splošnega zanimanja med cvetom tukajšnje inteligencije, kakor razprava proti uredniku lista „Il Pensiero Slavo“. Zanimiva pa ni bila ta razprava le zaradi oseb, ki so bile vpletene v isto, ampak v prvi vrsti s pravnega stališča. Saj je bil obtoženec branitelj jeden najodličnejših zagovornikov, jeden najizborniših odvetnikov naše monarhije. Zatorej došlo je tudi včeraj poslušat razpravo neobičajno mnogo inteligencije, ne le domače, ampak tudi iz bližnjih pokrajin. Galerija bila je natlačno polna, a kljub tropiški vročini vstrajalo je občinstvo do poznega večera, dokler ni razprava končala in bila proglašena obsodba. To pa je bilo še-le ob 11 uri zvečer.

Ker o tej razpravi spregovorimo obširneje v prihodnjih izdanih, omejujemo se danes le na izid iste. Sodišče je stavilo porotnikom sedem glavnih in sedem dodatnih vprašanj, tičočih se različnih člankov, priobčenih v listu „Il Pensiero Slavo“, na koje članke se je opirala tožba. Porotniki so odgovorili na ta vprašanja, govoreča o žaljenju časti potom tiska, pritrdivši vsem glavnim vprašanjem in sicer šestim soglasno, jednemu pa z 10 glasovi proti 2. Dodatna vprašanja odpadla so zatorej. Na temelju tega izreka obsodilo je sodišče g. Jakića na osem mesecev zopora, na izgubo jamčevine v znesku 150 gl. v prid mestni ubožnici, na odškodnino 300 gl. tožiteljema in na povrnitev sodnih stroškov. Čim stopi ta obsodba v krepost, objaviti jo je na prvem mestu lista „Il Pensiero Slavo“. Za ostale tirjatve pa je sodišče zavrnilo tožitelja na civilno pravno pot. Obsodba ne navaja nijedne olajševalne okolnosti v prid obtožencu. Branitelj dr. Forlani prijavil je takoj pritožbo ničnosti, zahtevajoči, da mu se obsodba vroči potom okrožnega sodišča v Splitu.

Priznati moramo nepristranski, da se je občinstvo vedlo tekom vse razprave — i po proglašenju obsodbe — dostojno in taktno, dasi to ni baš običaj tržaške italijanske takozvane inteligencije in dasi g. Jakić ni baš ljubljenec teh ljudi. Omeniti bi bilo še, da je obsodba presenetila Italijane same, kajti nikdo ni pričakoval tako stroge obsodbe.

Izpred porotnega sodišča. Danes se je vršila pred tržaško poroto razprava proti težaku Lorencu Obat-u in slikarju Josipu Legiši, obtoženima hudo dodelstva ubojstva. — 19. aprila zvečer sprli so se v gostilni „All'antico Beaco“, ulica Sette Fontane hštev. 28, nekateri tam na kroglje igrajoči mladeniči. Vsled tega ničevnega prepira je nekdo nožem tako hudo ranil mladeniča Ivana Hvastjo, da je nesrečnež dva dni pozneje umrl za vdobljeno rano. — Ker smo o tem dogodku v našem listu svoječasnó sporočili kolikor toliko obširno, ne ponavljamo danes obtožbe, ki se omejuje na dejstva, koja so našim čitateljem bržkone še v spominu. Na razpravo bilo je pozvanih sedem svedokov, med temi tudi oče nesrečnega mladeniča. Obsodbo priobčimo prihodnjič.

Še jedna porotna razprava. Na dan 3. julija t. l. določena je razprava proti Jakobu Jermannu in tovarišem, obtoženim hudo dodelstva tatvine. Isti so na sumu, da so ukradli dne 2. aprila t. l. iz skladišča št. 6 v novem pristanišču razne dragocenosti, ki so bile last grofinje Gabrijele Landberg iz Bavarske.

Svoboden parnik. V današnjem zjutranjem izdanju sme omenili, da je na angleškem parniku „Eton“, došlem iz Egipta v naše pristanišče, obolel neki mornar za drisko. Vsled tega je pomorska oblast odredila, da ostane parnik pod nadzorstvom, dokler se ne pokaže z vso gotovostjo, da ni nikakoršne nevarnosti, da bi se morda iz te bolezni ne razvila koja druga, kužna bolezen. To pa je dokazalo bakteriološko preiskovanje bolnikovih odpadkov. Vsled tega je pomorska oblast dovolila parniku „Eton“ svobodno gibanje, oboleli mornar pa mora ostati še tri dni pod posebnim zdravniškim nadzorstvom.

Z Goriškega nam pišejo: Poziv nekaterih učiteljev na upor proti vodstvu goriških Slovencev je vzbudil glasno nevoljo med ogromno večino razumnosti na Goriškem. Vse se povprašuje: kdo so ti „drugi“, ki se maste ob sodelovanju učiteljev? Zakaj je šlo in zakaj gre o tem nesrečnem učiteljskem vprašanju? Ali gre za kake osebe? Mar gre tu za dobiček ali škodo grofa Coroninija ali dra. Gregorčiča? Ta dva moža imata le trud in delo in ogromnih žrtev! Uprav danes je n. pr. dr. Gregorčič položil 700 gold. ustanovne glavnice za ženski višji zavod, ki se otvori v jeseni! Ali se mar ta mož maste ob sodelovanju učiteljev?!

Uverjeni pa smo — zavednost goriških Slovencev nam je porok v to — da vse to bobnanje na upor proti takim možem ostane le vihar v kozarcu vode. Sicer pa naj pomislijo dotičniki, da takov ton v zahtevanju več škoduje nego pa koristi. Grožnje so pa še celó neumestne. V prvo niso opravičene proti možem, ki želé vse dobro vsem slojem svojih volilcev, in ki tudi storé toliko dobrega, kolikor jim le pripuščajo neprijazni odnošaji — proti nevéščnosti odnošajev pa je često obnemogla tudi najboljša volja —, v drugo pa se s takimi grožnjami ne nabirajo prijatelji.

Posebno pa ste nas zadovoljili v „Edinosti“, ko ste opozarjali učitelje na kritične čase sedanje, ko treba tesneje složnosti med narodom in njega voditelji. Kdor v teh časih skuša kršiti disciplino, kdor hoče v trenutku, ko iz nasprotnega tabora lete na nas pušice liki gosti dež, ko lahko rečemo, da je v nas na Goriškem stopil narodni boj v odločilni stadij, in da ne more dolgo trajati, ko pride tudi nam dan svobodnejega dihanja in s tem možnost, da laglje privedemo do rešenja razna vprašanja — kdor v taci trenotkih hoče provzročiti zmešnjavo v lastnih vrstah — o tem rečemo lahko, da se ne čuti členom naroda in da se ne zaveda — kakor ste prav dobro opazili tudi vi — dolžnostij, ki jih ima vsaki pojedinec do ukupnosti naroda. In v kolikor poznamo mi naše učiteljstvo, nadejamo se, da odkloni sirenske glasove onega poziva in da se ne spusti na pota, kjer bi moralo le zgubiti na svojem ugledu, pridobiti pa ne — ničesar.

Poskušen samomor. Včeraj si je hotel zavedati z raztopljenimi glavnicami žvepljenic 23letni mehanik Alojzij Lukay, stanujoči v ulici della piccola Fornace. Zdravnik z zdravniške postaje mu je izpral želodec in ga dal prepeljati v bolnišnico — Vzrok temu poskušnemu samomoru je baje gmotna beda.

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 14. do 20. t. m. rodili so se v tržaški občini 104 zakonski otroci (55 možkih in 49 ženskih) ter 13 nezakonskih (7 možkih, 6 ženskih). Razen teh bili so 4 mrtvorojeni. — V isti dóbi umrlo je 89 oseb (56 možkih, 33 ženskih). Z ozirom na število prebivalstva, računano na 161.886 ljudi, nevéšvi vojaštva, pride 28.59 mrličev na vsakih tisoč duš, računši umrljivost za jedno leto na podlagi števila umrlih prejšnjega tedna. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 3 slučaje óspic, 1 sl. škrlatice, 2 dávice, 12 sl. jetike, 19 sl. vnetja sópnih organov, 2 sl. kápi, 1 sl. smrti po nakliučju, 1 samomor itd.

Nezgoda na ulici. Včeraj popoldne vozil se je z lesom naložen voz ob obrežju Sanità proti železniški postaji. Blizu hôtela de la Ville pridr-

dral je temu vozu nasproti fiaker št. 70. Izvošček Martin Sciara hotel se je izogniti s svojim vozom tovornemu vozu, toda butnil je s kočijo v voznika Antona Pahorja tako silno, da mu je svetiljka kočije ulomila jedno rebro in ga hudo ranila na glavi. Ponesrečenega voznika Pahorja odpeljali so na zdravniško postajo in od tam na dom, nespretnega izvoščeka Sciara pa so zaprli.

Beguni pred kolero. Včeraj popoldne dospel je Lloydov parnik „Semiramis“ iz Aleksandrije v naše pristanišče. Imel je 82 potnikov. Ker so bili vsi zdravi, dovolila je pomorska oblast parniku svobodo.

Nezvest železniški uradnik. Gustav Krausz, blagajnik kr. državne železnice v Dugaresi, poveril je preko 1000 gl. na škodo uprave drž. železnic, in sicer prodajanjem vozniških listkov in pobiranjem pristojbin za blago, povzetjem priposlano. Po noči od 18. na 19. t. m., ko so njegovi predpostavljani že uveli tajno preiskavo proti njemu, imel je še službo. Tudi o tej priliki poveril je nekoliko denarja, ki ga je dobil za prodane vozne listke I in II. razreda. Po polnoči ga je zamenil drug uradnik, Krausz pa je na to izginol. Teralnica za njim ostala je brez vspeha. Bržkone je Krausz pobegnil v Budimpešto.

Sleparski pek. Predvčerajšnjem so zaprli na Reki peka Leopolda Schwarzja iz Koprivnice, lastnika dveh pekarij na Reki. Schwarz je osleparil razne mlince za kakih 6000 gl. Mlini so mu dajali moko, a plačal jim ni nikdar ničesar.

Neprilike zaradi milenijske razstave. Strašna reklama, koja je poskrbelo ravnateljstvo milenijske razstave po nalogu ogerske vlade po inozemskih listih, nakopala je vladi ne malih sitnostij. Evo, kar poročajo iz Budimpešte o tej stvari:

Marc Brown, rodóm Oger, toda naturalizovan Amerikanec, bivajoči v Novem Yorku, bil je povodom milenijskih slavnostij kakor poročevalec Novo Yorskega lista „The World“ v Budimpešti. Pred jednim letom po prilici priporočil je avstro-ogerski glavni konzulat Browna ravnateljstvu razstave kakor najsposobnejšega moža, ki bi pisal v ameriške liste reklamo za razstavo. Vsled tega priporočila pooblastilo je ravnateljstvo konzulat, da poveri Brownu ta posel. Dovolilo je Browna za vsaki veči članek, kojega priobči v kojem ameriškem listu v svrhu reklame za razstavo, 50 gl. odškodnine, za vsaki manjši članek pa 25 gl. No, vrli Brown se je lotil posla prav po ameriško, to je: na debelo. Napisal in uvrstil je v razne ameriške liste nič manj nego 4000 takih člankov v reklamo za milenijsko razstavo! Za to orjaško delo zaračunal je — po pogodbi — malenkost 15 tisoč dolarjev. Koncem meseca maja pripisal je ta račun ravnateljstvu, toda isto mu je odkazalo le 550 gl. Na vse nadaljne reklamacije in pritožbe ni dobil niti odgovora. Zato se je napotil Brown osebno v Budimpešto. Toda tam niso nič kaj prijazno vsprejeli tega nemilega gosta. Ravnatelj razstave, ministerski svetovalec Schmidt priznal je sicer, da je storil Brown razstavi velikih uslug (caspita!), dal mu je pa zajedno razumeti, da je ravnateljstvu zeló nadležen. Ker tudi pri vladi ni mogel opraviti ničesar, najel si je v Novem Yorku odvetnika, kateri naj toži ravnateljstvo milenijske razstave in ogersko vlado, da plača dobro zasoljeno reklamo.

Loterijske številke, izžrebane dné 24. t. m.

Praga	35,	18,	43,	38,	7.
Inomost	20,	17,	45,	79,	38.
Lvov	35,	88,	74,	37,	53.

Književnost.

„Najcenejša in najhitrejša obnovitev opustošenih vinogradov“ je naslov knjižici, izišli ravnokar kakor ponatisek iz „Kmetovalca“ v založbi deželnega odbora kranjskega. Knjižico je prav poljudno spisal deželni potovalni učitelj Francišek Gombáč v Ljubljani ter ji v pojasnilo dodal 28 slik. Knjižica se dobiva v pisarni c. k. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za 20 nč. izvod s poštnino vred. Ker vinogradarstvo po naših krajih vsled trtne uši tako silno nazaduje, z veseljem pozdravljamo to knjižico, v kateri nas poučuje gospod pisatelj, kako z ameriškimi cepljenkami zopet lahko zasadimo vinograde, katerih nam potem ne uniči več trtna uš. Ves navod je pisan

lepo pregledno, v oddelkih s svojimi naslovi. Na koncu knjižice je gospod pisatelj tudi opisal dve najhujši trtni boleznii, grozdno plesnobo in strupeno roso, ter je povedal, kako se jih je treba braniti.

Ples čarovnic*).

Spisal Hilarion Smerdis; prevol Anton Zajc.

O umetnosti slovečega Nikola Paganinija — najslavnejega svirača na gosli, kar jih je do sedaj nosila zemlja —, je bilo govorno že večkrat, kajti glasovi, ki so doneli iz njegove vijoline, vplivali so na poslušalca takorekoč nad naravno in nekako magično. Ko ga je sloveči Rosini prvičkrat čul, zajokal je ko malo dete; princezinja Elizabeta pl. Lucca, sestra Napoleona, pa je omedlela skoraj vsakokrat. Njegovo pojavo označevali so nekoli kakor ekscentrično, drugi so pa rekali, da je demonska in hudičeva. Na stotine groznih pripovedek sukalo se je okolo misterioznega Genueza, modernega Orfeja Italije. Govorilo se je, da je umiril ženo in pozneje svojo ljubico, ki ga je oboževala strastno ljubeznijo; duši umorjenih pa je zaklel v svoje gosli, v slovečo Kremono, kajti glasovi, ki so prihajali iz nje, bili so v resnici nadzemeljski in podobni vzdihljajem in tožbam nesrečnih bitij in ljudij. Njegovo sviranje vzbujalo je v poslušalcih večkrat paničen strah in mogoče, mogoče, da je bilo tudi nekaj resnice med govoricami, ki se je širila po svetu. kajti nekoli slučajni izza njegove mladosti ostali so ljudstvu zakriti za vedno v misteriozno temo.

To, tu nižje objavljeno naslanja se tudi na neko pravljico iz njegovega življenja. Časniki so tačas razpravljali o tej stvari, spomin na to pa živi še danes, in to v literaturi raznih narodov.

Bilo je leta 1831. Sloveči „dijabolski“ Paganini bil je sprejet, v pariški operi, velikim entuzijazmom, nadkriljujočim vso slavo, ki jo je bil žel poprej. V tistem času živel je tudi neki drugi umetnik na vijolinah, ki pa je bil siromašen in nepoznan, neki Nemeč, z imenom Fran Stenio. Bil je mlad in, ne brigaje se za svet, živel je le za tajnoznanstvo in alhimijo. Njegovo hrepenenje, vzvišeno od valov harmonije njegovih gosel, bilo je jedino le, da bi se povzdignilo kakor plamen žrtve, gori v prozorne in čiste višine. Njegova mati, jedino bitje, koje je ljubil na tem svetu, mu je bila umrla, ko je bil star 30 let. Po njeni smrti je opazil še-le, kako da je reven, to pa v denarnih zadevah, še bolj pa v ljubezni. Njegov učitelj na vijolini, Samuel Klaus, jedna onih groteskni postav, ki se najdejo naslikane po starih častitljivih podobah srednjeveških, prijel ga je za roko in ga odvel k svoji vijolini ter mu s starinskim in hreščočim glasom rekel: „Pripravi se; jaz sem star in brez otrok, odslej bodem tvoj oče, kajti živeti hočem jedino le za-te, dokler me Bog ne pokliče s tega sveta!“

Tako sta odisla v Pariz. Fran ni še nikoli slišal Paganinija. Prisegel je, da hoče prekositi vse sodobne umetnike ali pa razbiti gosli ter potem končati tudi svoje življenje. Stari Klaus je bil zelo razveseljen na tem ter je skakaje po jedni nogi, podkrepil mladega moža v njegovem sklepu. Fran se je ravno pripravil na prvi poskus v javnosti, ko je Paganini dosegel vrhunec svoje slave v razvajenih Francozih. Zato pa je nemški umetnik odložil svoj poskus ter se sam pri sebi zaničljivo posmehoval slavljenu Italijanu. No, kmalo pa je postalo ime istega oyster trn v srcu siromašnega Stenija in preteče strašilo v glavi starega Samuela. Oba sta se, čuvši Paganinijevo ime in o njegovi slavi, stresala neke tajnostne groze in obupljivo pogledovala jeden drugega.

Bil je zopet napovedan koncert Italijana; vstopnina bila je zelo, zelo visoka. Mojster in učeneč zastavila sta uri ter poiskala dva skromna sedeža. Kedo bi opisal navdušenje te noči? O prvih potezah Paganinijevega loka sta strepetala oba kakor da se ju je dotaknila mrzla smrtna roka. Očarana od magičnih glasov, sedela sta, v strašni duševni muki, jeden kraj drugega, ne da bi si upala spogledati, še manje pa kaj govoriti.

Ko so o polnoči izvoljeni poslanci muzikaličnega društva izpregli konje izpred voza Paga-

ninijevega ter ga potem peljali sami na njegov dom — prišla sta Nemca v svoje stanovanje, sela tužna kraj kamina ter obupno zrla predse.

„Samuel!“, započel je Fran; njegovo obličje pa je bilo blede, kakor obličje smrti. „Samuel, nama ne ostaje drugega, kakor umreti! Me razumiš? Mi dva ne znava nič; blazna sva bila, ko sva mislila, da se more kedo meriti žnjim“. Imena Paganinijevega ni zamogel izgovoriti, kajti obtičalo mu je v grlu, ko je omahnil nazaj v naslonjalo.

Obličje starega učitelja se je oživilo, njegove zelene oči započele so se lesketati in nagljivši se proti učencu je rekel hripavim glasom: „Fran, ti nimaš prav! Jaz sem bil tvoj učitelj in ti si se izučil v visoki umetnosti, kakor se umrjoči človek in pravi kristijan izučiti zamore. Jaz nisem zaslužil grajanja, ako ta prokleti Italijan — da je nedosežen — išče pomoči pri satanu in dijabolni črni magiji!“

Fran je vprl svoj pogled v obličje starega učitelja; iz oči pa mu je seval divji ogenj, ki je pričal jasno njegove misli, da bi se tudi on brez premisleka zapisal satanu, samo da bi prišel do svojega zaželjenega cilja. Samuel je razumel njegove grozne misli, vendar pa ja nadaljeval mirno: „Poznana ti je pripovedka o nesrečnem Tartiniju. Umril je v noči neke sobote; zadavil ga je njegov spiritus familiaris, ki ga je bil naučil, kako oživeti vijolino po človeški duši, v tem ko je v isto zaklel dušo neke device. . . Paganini je storil še več, da je navdahnil vijolini moč proizvajati človeške glasove, obupne vsklike, iz kratka: srce trgajoče človeške glasove. Paganini je morilec svojega prijatelja, ki ga je neizrečeno ljubil; iz njegovega drobja pa je naredil štiri strune za svoje začarane gosli. . . To je tajnost njegovega vzvišenega talenta, onih srce trgajočih melodij in glasov, koje ti ne nadkriliš nikdar, kakor le če. . .“

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 25. Današnja „Wien. Ztg.“ javlja: Cesar je odobril, da ide vsled lastne prošnje za stalno v pokoj podpredsednik tržaškega finančnega ravnateljstva, Jurij baron Plenker in odredil, da mu je na mnogoletnem službovanju priobčiti Najviše priznanje. Cesar je imenoval ministerskega svetovalca dra. Maksa Schuster-ja pl. Bonnotta dvornim svetovalcem in finančnim ravnateljem v Trstu.

Madrid 25. Razna društva namerujejo pričeti delovati v ta namen, da se izrazi Francoski simpatija Španije. Povabili naj bi se različni francoski senatorji in poslanci na Španjsko.

Pariz 25. „Agence Havas“ konstatuje, da se soglasje držav gledè Krete doslej nikakor ni kalilo, kjubu temu, da so države različnih nazorov.

London 24. „Office Reuter“ javlja iz Carjegrada: V Vanu bili so večeraj zopet nemiri. Jako mnogo Armencev bilo je ubitih. Mnogo Armencev je pribežalo v angleški konzulat. — Vojaki so napravili mir. Vseh oseb bilo je ubitih ob večerajšnjih in v prejšnjih praskah okolo 400.

Trgovinske orsojavke in vesti.

Buatinovost. Pšenica za jesen 6.33—6.39 Pšenica za juni 1896 6.22 do 6.27 — — — Oves za jesen 5.33—5.34 Rž za jesen 5.31—5.32 Koruza za juli-avgust 3.89—3.90 — — — juni 1896 3.89—3.90 nova f. 3.95—4.10. Pšenica nova od 70 kil. f. 6.55—6.70 od 79 kil. f. 6.65—6.75. od 80 kil. f. 6.70—6.80 od 81. kil. f. 6.75—6.95, od 82 kil. for. 6.70—6.80 bolton — — — prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Trg jako mlačen, cene padajoče. Prodaja 15000 mt. st. Rž, oves in koruza 5 novč. ceneje. Vreme: premenljivo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 13.20, oktober-december 13.35. Malo bolje.

Praga. Centrifugat novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatev prosoj f. 34.75 —.35 Concasse 36.50—37. Četvorni 37.75 — — — V glavah (rodih) 39.—39.25 Havas. Kava Santos good average za juni 69.25 za oktober 68.25 mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 58.25 za september 57.— za december 55.—. Mlačno.

Dunajska borza 25. junija 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.85	101.85
„ „ v srebru	101.40	101.40
Avstrijska renta v zlatu	122.85	122.85
„ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditno akcije	849.50	849.50
London 10 Lat.	119.95	119.95
Napoleoni	9.53	9.53
20 mark	11.74	11.74
100 italj. lir	44.45	44.45

Zgubljena je bila minoli petek na proseški hišo in Prosekom listnica (portfelj). Ker so bili v isti dragoceni dokumenti za rabo, naprošen je dotičnik, ki jo je našel, da prinese listnico v uredništvo „Edinosti“.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinja, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Herpelje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka, Ljubljane,
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica** (Postaja južno železnice.)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko—Gorico in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürzschlaga.

DOHOD:

6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine;—
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.
Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD.

2.— popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD.
12.07 popoldne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežine.

A na Zigoj

Via Barriera Vecchia št. 10. IV. nad. naznanja slavnemu občinstvu v Trstu in okolici, da izdeluje ženske obleke po najnovjšem kroju Pariške in Dunajske mode, po jako niskih cenah.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Kríževniški trg št. 1. Ljubljana, se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. Razpela, okvire (Goldleisten) slike, čofe, kroglice za vrvi itd.

Hiše

na prodaj ali v najem za gostilno ali polletno stanovanje, v Ajdovščini pri A. Casagrande.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2, nasproti prehodišču pod ljudsko šolo v starem mestu.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Pekarija in sladčičarna

ulica Stadion, 20.

Trikrat na dan svež (frišen kruh. — Prevzema domači kruh v peko. Reznarja se kruh po stanovih, krčmah in gostilnah, oddajalci dobe odbitek. Moke ravadne in fine na dabelo in na drobno Raznovrstne sladčice ukusne in po ceni, biskote

Mirodilnica G. A. ANGELI

Corso, piazza delle Logge števil. 1.

Zaloga oljnatih barv iz svojega parnega mlina, čopičev, firnežev, rimskega žvepla, angleškega bakrenovca, mirodij, kemičnih izdelkov, mrčesnega praha in mineralic.

*) Ta pripovedka bila je prvič objavljena v angleškem listu „Theosophist“, Adyar, januarij 1880. St. 95. Pozneje je pa bila prevedena tudi v razne druge jezike.